

Pahassa jamassa

Viime viikolla ratkojakonkari Riitta heitti palstallamme ilmoille ajatuksen ristikosta, jossa ainoana vokaalina olisi a-kirjain. Koska mielelläni leikin kielelläni, aloin saman tien kasata listaa eripituisista, vain a-vokaalia sisältävistä sanoista.

Tuonkaltaisten sanojen kaiveleminen mielen sopukoista on yllättävän koukuttavaa puuhaa. Varsinkin jos sinnittelee mahdollisimman pitkälle ilman sanakirjaa tai muuta helpotusta.

Hankala kuvitella, että vastaavaa laadintaa voisi toteuttaa e-, u- tai vaikka o-vokaalilla. Pelkällä a-vokaalilla voidaan muodostaa niin paljon erilaisia sanoja, varsinkin verbien lukumäärä on suuri.

Nelikirjaimisia yleisnimiä piirtyy paperille nopeasti aika liuta. Kun laajennetaan pohdintaa erisnimiin, muiden muassa Mann, Malm ja Akaa kavereineen lisäävät määrää entisestään.

Kun sanan pituus kasvaa, lisäänty

tietenkin mahdollisten vokaalien lukumäärä ja vokaalien sijainnin vaihtelu sanan sisällä. Ananas, satama, laatat, kattaa ja niin edelleen. Raa'at, raataa, avartaa, kaakattaa.

Kyllähän noita joistain tuntuu putkahtelevalta. Vielä kun kelpuutan sanakirjan ja muut apuneuvot mukaan talkoisiin, kertynee sanastoa edes pienen ristikon laadinnan tarpeisiin.

Mutta olisiko moinen a-ristikko yksitoikkoinen ratkottava? Ehkä tavallaan, mutta koko jutun hohto tulee juuri epätavallisuudesta. Kaikki tavanomaisesta poikkeava voi sysätä ratkojan mukavalla tavalla pois tutulta ladulta umpihangen puolelle, ulos totutuista kaavoista.

Ajatus a-vokaaliristikosta alkoi kutkutella, mutta koska tunnen itseni, en uskalla luvata selviäväni moisesta savotasta. Vai pitäisikö sittenkin...?

Paha, katala ansa! Saatan alkaa raataa. Haalataan nastat sanat samaan kasaan ja nakataan raakana pataan. Varmaan saadaan mahtavaa kamaa.

Kevät tulee kyllä, uskokaa pois!

Pasi Paavilainen
pasi.paavilainen@ristikkoakatemia.fi

Lähetätkää ristikkoiheisiä kysymyksiä ja mielipiteitä osoitteeseen kysymys@ristikkoakatemia.fi

Ristikkoakatemia Facebookissa:
www.facebook.com/groups/ristikkoakatemia/